

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in december 1998 en januari 1999

1. Mijn complimenten gaan in eerste instantie uit naar Sovon. Natuurlijk met name naar Michel Kleeman. Een jaar geleden zorgde hij voor een website voor Sovon. Inmiddels is dit een van de adressen die ik (en velen met mij) regelmatig raadpleeg. De informatie is actueel. Het wordt goed bijgehouden en is prettig leesbaar. Bovendien blijft er geen papier over. Je kunt digitaal opslaan wat je wilt bewaren en indien gewenst ook iets afdrukken. Een goede mogelijkheid tot milieubewust handelen.

Het adres luidt: <http://www.inter.nl.net/users/SOVON/>. In december kregen wij verslagen over PTT-tellingen (Punt Transect Tellingen). Je kunt er een overzicht vinden van in 1998 verschenen rapportages. Eén van de prima functies van Interneta. Ook de laatste Nieuwsbrief van december 1998 is in januari op het web geplaatst. Dus alles over de Slechtvalk (*Falco peregrinus*) en allerlei ander interessant nieuws hunkert ernaar te worden gelezen.

2. Op 6 december 1998 vraagt Rolf Christensen zich af of iemand in Europa 'zijn' groep Kraanvogels (*Grus grus*) heeft gezien. Zij verbleven in Vejlerne, Thisted, Nordjylland (Noord-Jutland), Denemarken. De groep was er al vanaf eind juli/begin augustus. Honderden vogelaars hebben de groep gezien. Op 6 december 1998 om 8.40 uur vertrokken de 42 vogels naar het zuiden. De nacht ervoor was er een fiks pak sneeuw gevallen.

Het is niet abnormaal dat er Kraanvogels in dit gebied verblijven. Dat gebeurt regelmatig de afgelopen tien tot vijftien jaar. Maar dat de groep zo lang blijft, dat is bijzonder.

Is er iemand die net na Sinterklaas een groep van 42 Kraanvogels heeft zien overtrekken? Als

dat zo is, meld het mij. Ik geef het aan Rolf door.

3. Een vogelkamp voor jongeren in de Alpen. Ik wil geen valse verwachtingen wekken, want als je dit leest dan kan het aantal deelnemers dat men in dit jongerenkamp wil hebben, al zijn overschreden. Maar je weet maar nooit. Van zaterdag 21 augustus tot en met 1 september 1999 wordt er een internationaal vogelkamp georganiseerd in het Ringstation Col de Jaman in de Zwitsers/Franse Alpen. De deelnameprijs is 250 Zwitserse francs. Daarvoor krijg je onderdak en voedsel, alsmede vervoer met een busje. Uiteraard zijn de kosten om daar te komen voor eigen rekening. Het maximale aantal deelnemers is dertig. De leeftijd loopt van vijftien tot en met vijftig jaar. Er wordt Frans, Duits en Engels gesproken. Een unieke kans om als vogelaar in drie talen allerlei zaken met betrekking tot vogels te leren.

Steenarend, Sneeuwhoen, Rotskruiper en Alpenkauw doen mij het water al in de mond lopen. Twaalf te gekke dagen met bezoeken aan diverse goede natuurgebieden in Zwitserland en Frankrijk. Ook wordt er een aantal lezingen georganiseerd.

Voor meer informatie: GremaudJ@ornist.ch. Schrijven kun je naar: Nos Oiseaux, Musée d'Histoire naturelle, av. Léopold-Robert 63, CH-2300 La Chaux-de-Fonds, Zwitserland. Succes.

4. Regelmatig wil iemand een checklist hebben van een bepaald gebied. Er is een URL waar heel veel van deze lijsten zijn te vinden: <http://www.skof.se/lank/andra/listor.htm>. Misschien doet u er nu niets mee, maar het kan handig zijn voor de (nabije) toekomst.

Nog een plek waar lijsten met vogelnamen in diverse talen staan: <http://www.ccinet.ab.ca/merlin/>.

Bonte IJsvogels worden veel 'biddend' waargenomen. Lake Naivasha, Kenia, 15 december 1995.
Foto: Wim Smeets.

Juvenile Temminck's Strandloper, Kolyma Delta, Siberië.
Foto: R. Kampf.

5. Dr. Tebb Graham werkt in Wenen aan de universiteit. Tijdens zijn vakantie gaat hij vogels kijken langs de Donau. Het is begin januari 1998. De Donau heeft wel iets kort na Nieuwjaarsdag. Hij ziet er een IJseend (*Clangula hyemalis*), een Parelduiker (*Gavia arctica*), een Kuifduiker (*Podiceps auritus*), en andere soorten, die mij normaler lijken. Een Ringsnavelmeeuw (*Larus delawarensis*), mist hij er, evenals een jonge Grote Mantelmeeuw (*Larus marinus*).

Tevens ziet hij er een IJsvogel (*Alcedo atthis*). Dit dier bidt boven het water. Dat doet alleen de Bonte IJsvogel (*Ceryle rudis*), meent hij. Noch in de literatuur, noch vanuit eigen waarneming kon hij bevestiging van dit gedrag vinden. Hij vraagt het aan de lezers van het Eurobirdnet.

Rob Versteeg uit Deventer wijst op zijn website (<http://home1.worldonline.nl/~robver/>). Daar vinden wij een biddende IJsvogel. Deze vogel probeerde in de winter in leven te blijven in de buurt van een vijver, waar weinig bomen omheen stonden. Guillaume Bruneaud wijst erop dat biddende IJsvogels niet zo vreemd zijn in zijn woongebied in Oost-Frankrijk. Hij schrijft tevens dat hij in India was, waar hij de Bonte, de Smyrnaïsvogel (*Halcyon smyrnensis*) en de IJsvogel zag bidden. Heeft de IJsvogel dit gedrag overgenomen van de Bonte IJsvogel? Emmanuel Chabot bevestigt het gedrag ook.

Het komt mogelijk voor op plekken waar niet veel bomen staan.

Ten slotte blijkt er in het 'Handbook Birds of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa' (in short BWP) (Volume IV, bladzijde 714) wel degelijk een en ander over te staan. Dit is ook terug te vinden op de onlangs uitgebrachte CD-Rom van de BWP. Een en ander heeft zeker te maken met het ontbreken van voldoende zitplekken om vanaf te duiken. Libellen worden bijvoorbeeld ook door middel van bidden gevangen. Een interessant verschijnsel. Nog meer vogelaars bevestigen dat zij dit gedrag ook zagen.

Emmanuel Chabot kijkt in Bretagne naar vogels en constateert steeds vaker IJsvogels langs de zee kust. Zelf heb ik dat ook gezien in Israël. Jaap Taapken zag in Zuidoost-Bretagne regelmatig IJsvogels aan de zee kust en in kleine vissershaventjes of in zoutwatergebieden tot ver in het binnenland waar ze visten in het zoute water. Bij St. Jacques (Morbihan) broedde een paartje enkele jaren in een lemen afkalving direct aan de Atlantische Oceaan. Op vogelreizen van het Vogeljaar werden op Cyprus vanuit het hotel vissende IJsvogels gezien, gezeten op bazaltkeien aan de Middellandse Zee en op Rügen werd op de aanlegsteiger van hotel Kiebitzhof een IJsvogel verscheidene malen door het hele gezelschap gezien.

De maand januari sluit ik op 15 januari af. Volgende keer de rest van deze maand, alsmede februari 1999. Dit in verband met het goede Vogeljaarritme.

Twee homepages rondom trekvogels

Als deze aflevering verschijnt, is de vogeltrek weer volop aan de gang. Er is heel veel geschreven over de vogeltrek. Amateurs en wetenschappers werken samen aan het ontrafelen van de geheimen van de vogeltrek. Maar toch. Elke keer als ik in het veld ben en iets mag waarnemen van die enorme hoeveelheid vogels die in het voor- en najaar op weg zijn naar hun broed- of overwinteringsgebieden, dan word ik stil. Het is en blijft voor mij een mysterie. Voor mij mag dat ook best zo blijven. Ook al lijkt het dat wij het wel we-

Giervalk, juveniel, Kolyma Delta, Siberië.
Foto: R. Kampf.

Paartje Bergbeekseend (*Merganetta amata amata*), Chili.
Foto: R. Kampf.

ten. De Boerenzwaluw die in Zweden is geringd en die in Namibië of Zimbabwe door Benny van den Brink en Tom van de Have is teruggevonden, heeft voor mij iets onbegrijpelijks. De feiten zijn onmiskenbaar, maar het mysterie blijft.

De homepage van Ruud en Kitty Kampf

Zij behoren tot de 'trekvoegels' onder de mensen. Als ik ze in Nederland tegenkom, dan staan ze ergens met hun bus. Daarin kun je wonen, althans zij kunnen dat, totdat het gaat kriebelen. Dan moeten zij op weg. In de jaren vijftig was dat dicht bij huis: Bakkum, Texel, daarna Europa in: Noorwegen, Duitsland, Schotland en Luxemburg. De landen die zij bezoeken, zijn steeds verder weg. De hele wereld behoort tot hun domein, mits er maar vogels zijn. Zij bezochten onlangs nog Nepal, maar daarvoor zijn zij in Siberië, Canada, Alaska, Oost-Duitsland, Verenigde Staten, Chili, Argentinië, Oman en Antarctica geweest. Niet met dure vogelreizen, maar gewoon met zijn tweeën. Gedeelde liefde in een tent. Ook dat heeft voor mij iets mysterieus. Zij willen best hun verhaal kwijt. Tijdens bijeenkomsten van de Club van Nederlandse Vogelkundigen heb ik al diverse malen hun prachtige dia's mogen bewonderen. Dan geven zij voedsel aan mijn fantasie, maar daarmee weet ik nog niet alles. Tenslotte kun je niet alle gevoelens van zo'n reis overbrengen. Het zijn prachtige ervaringen. Je moet het zelf beleven, anders hoor je er maar een fractie van.

Beleef het voor een deel mee en bezoek de website van Ruud en Kitty op URL:

<http://leden.tref.nl/rekel>. Trekt Ruud hiermee toch meer aandacht? Hij is de rekel? Neen, gewoon Kitty heet van haar meisjesnaam Rekelhof.

Zij is redactrice van het vakblad 'Kunststoffen en Rubber'. Hij is onderzoeker aan de waterkwaliteit bij Uitwaterende Sluizen in Edam. Hij kijkt al 35 jaar naar vogels. Opgegroeid in de Haarlemmermeer heeft hij een voorkeur voor vlakten.

Ruud maakt zijn website met behulp van Frontpage 98.

Dat er aan deze zeer informatieve site regelmatig wordt gewerkt, merk ik aan het af en toe niet functioneren van een enkele link. De meeste werken en er is heel veel te zien en te lezen. Interessant is het ook dat Ruud in de Verenigde Staten de 95ste verjaardag van de Harley-Davidson heeft bijgewoond.

Niet alleen vogels krijgen aandacht, maar ook de schitterende reportage over Ijsberen in Churchill is op een van de webpagina's te zien.

En opeens een verrassing: 'The Feathered Friends Webring'. Wat is dit nu weer? Gewoon een link naar een Zweedse website. Het blijkt dat Ruud en Kitty ook plezier beleven aan gewone tuinsoorten. Daarvoor is er een website, die Ruud bijhoudt. Je kunt een link krijgen. Het adres om de website te linken staat op deze pagina.

Een leuk initiatief, waardoor wij websurfers weer een tijdje van de straat zijn. Want als ik de links opzoek, dan weet ik dat het onmogelijk zal zijn al deze websites te bezoeken. Misschien later als ik ben gepensioneerd.

Zij wonen in Schermerhorn, dat ligt in de Schermer ten oosten van Alkmaar. En ook daarover vind je informatie. Dat is heel leuk. 'Think globally and act locally' vind ik hier treffend bijeengebracht.

Ik wens Ruud en Kitty veel plezier bij het reizen en bedank hen voor het plezier dat zij ons geven.

De homepage van Vogelwerkgroep Castricum
<http://www.geocities.com/TheTropics/Island/1291/>
 De Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*) is het logo van Vogelwerkgroep Castricum. Dat vond ik op zich al een mysterie. Kan dat op menselijke wijze worden verklaard? Waarom neemt een vogelwerkgroep die zich veel bezighoudt met het vangen en ringen van vogels, dan een zo uitgesproken standvogel als logo? Het antwoord kwam: de vogelwerkgroep was er eerder dan de vinkenbaan. Is de Winterkoning soms een mysterieuze trekvogel, zo vragen zij zich daar af?

Iedereen bewondert ook het enorme geluid dat er uit zo'n klein vogeltje komt. Ook dat hoort tot de wonderen van de natuur.

Wij spraken altijd over de vinkenbaan. En die vinden wij ook terug bij de introductie. Dit vogelringstation is al in gebruik vanaf 1960. Eldert Kortenoever was de initiatiefnemer voor deze vinkenbaan. In 1958 had hij met Koos Borstlap de Vogelwacht Castricum opgericht.

Vignet van de Vogelwerkgroep Castricum. De Winterkoning is getekend door Dirk J. Moerbeek.

Deze vriend van Jaap Taapken en vermoedelijk de nestor van de vogelaars in Noord-Holland heeft zeer grote verdiensten gehad voor het werk alhier. Mede dankzij zijn functies bij de Provinciale Waterleidingduinen ontwikkelde hij zijn visie op dit werk (zie ook 'Het Vogeljaar' 17 (1969): 165-166).

Ik ben enkele keren op de vinkenbaan geweest. Het huisje met de lokvogels en de ringers. Op hun trek naar het noorden of het zuiden willen de vogels wel even stoppen. Al dan niet aangemoedigd door een soortgenoot. En dan valt het net. Voorzichtig wordt het beestje uit het net gehaald. Gewogen, gemeten en geringsd en weer losgelaten. Verder maar weer.

Af en toe bewijst bijvoorbeeld een Siberische Sprinkhaanzanger (*Locustella certhiola*) dat er ook zeldzaamheden langskomen. Die zou ik natuurlijk graag willen zien. De regel is dat je een nieuwe soort pas vierentwintig uur na het loslaten mag tellen. Mocht u in de buurt van het trekstation ook sneaky lieden zien, dan kunt u hun hoop op een 'mystery' inschatten.

Arnold Wijker is de webmaster van de vogelwerkgroep. Hij gebruikt Notepad, een tekstverwerkersprogramma. Copy + paste is een favoriete bezigheid. Wie op het net rondkijkt doet

veel ideeën op en die zijn vervolgens goed te gebruiken. Arnold noemt zich amateur. Maar als bioloog heeft hij toch iets met Informatietechnologie te maken. Hij ontwerpt en werkt met informatiesystemen. Hij is IT-consultant. Dus toch een combinatie van prof en amateur.

Vanaf zijn elfde jaar kijkt hij naar vogels. Mede door zijn studie is hij op Schiermonnikoog met het ringen van Rosse Grutto's in aanraking gekomen. Dat was bij Ebel Nieboer. Vanaf 1985 ringt hij. Bovendien viindert hij fanatiek. Libellen hebben eveneens zijn aandacht.

Geocities is een provider waar je websites van enige omvang kwijt kan. Tripod.com is net zo'n provider. Yahoo en ook andere providers willen onze websites graag een plek geven. Wij krijgen veel ruimte en de tegenprestatie is dat er wat reclame meegaat, die kun je meteen wegklikken. Op de website wordt via 'buttons' aangegeven welke informatie je kunt verwachten:

Introductie: Via deze knop kunt u ook de Nederlandse informatie krijgen. Er komt een kaartje met de plaats waar Castricum in Nederland ligt en wat algemene informatie. Er wordt op de vinkenbaan gewerkt met vier slag- of klapnetten. Permanent staat er driehonderd meter aan mistnetten. Ze staan in verscheidene habitats. Er wordt in de trektijd zeven dagen per week gevangen en geringsd. Daarvoor zijn er twaalf vrijwilligers met een vergunning om te ringen.

Resultaten: In een tabel staan de resultaten vanaf 1960- 1996, alsmede 1997 en 1998.

In 1998 zijn er 9126 vogels geringsd. Deze groep bestaat uit 121 soorten.

Enkele leuke zaken:

- als je zo dicht bij zee bent en je vangt in de loop der jaren maar één Drieteenstrandloper (*Calidris alba*) Natuurlijk best verklaarbaar, want deze soort is natuurlijk sterk aan de kust gebonden. Daartegenover wel 174 Zilverplevieren (*Pluvialis squatarola*). Die trekken meer over het land.

- Een Holenduif (*Columba oenas*) en twee Turkse Tortels (*Streptopelia decaocto*).

Zo zijn er heel veel wetenswaardige zaken te vinden. Voor het jaar 1998 worden de volgende aardige zaken genoemd:

Zeven Bflijsters (*Turdus torquatus*), 136 Rosse Grutto's (*Limosa lapponica*) en twaalf juveniele Waterrietzangers (*Acrocephalus paludicola*), alsmede een Draaihals (*Jynx torquilla*) en een Sperwergrasmus (*Sylvia nisoria*). Nog veel meer leuke vangsten worden er meld.

En natuurlijk een knop met links.

De pagina's worden regelmatig bijgewerkt en dat is heel plezierig voor het snel geïnformeerd zijn. Succes met het werk en bedankt voor de interessante informatie.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan vindt u mijn adres hieronder.

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl. Mijn homepages vindt u op: <http://members.tripod.com/~pcmeijer/index.html>.